

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De gradibus Obedientiæ. Cap. IIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

accipiunt. Si valere potest ad hoc quod cor per obedientiam magis flexibile fiat, ignis diuini amoris: scilicet si ostendatur qualiter Deus dilexit nos. Luc. 12. habetur de hoc igne. Ignem veni mittere in terram: & quid volo, nisi ut accendatur? Frequenter cogitandus esset amor ille, ex quo altissimus obedire voluit pro nobis usque ad mortem crucis, ut confunderemur male obediens esse ad lenia quæ nobis ex parte eius iniunguntur. ¶ Quartum est separatio rei ab aliquo minus flexibili cui adhærebat, ut patet in corio adhærenti ligno, quod flecti non potest nisi à ligno separatur. Sic expediret ei qui perfecte obedire vellet quod voluntatem suam ab omni re temporalis separaret & eam recolligeret, ut haberet paratam quando mandatum superioris veniret. In Psal. Paratus sum, & non sum turbatus. Irè: Paratum cor meum Deus, paratum cor meum. Bern. Paratum ad sublimia, paratum ad vniuersa quæcumque præceperis. Aug. Verus obediens mandatum non procrastinat, sed parat aures auditui, linguam voci, manus operi, pedes itineri, & se totum intra se colligit ut mandatum peragat imperantis. ¶ Quintum est, alicuius liquoris admistio. Ut pellis dura vngitur ut sit tractabilior, & terra dura aqua miscetur. Similiter unctio gratiæ necessaria est ut cor magis obediens fiat. Ideo qui in religione est frequenter in oratione, Deo supplicare debet, ut gratiam obediendi sibi tribuat, & prelati beneplacitum suum de eo inspirat. Aug. 10. li. Conf. Domine, continentiam iube: da quod iubes, & iube quod vis. A simili debet religiosus dicere Deo: Obedientiam iubes, da quod iubes, & iube quod vis. Potest etiam valere ad obedientiam modestia imperantis. Senec. Remissius imperanti melius paretur. Greg. Qui ab vnoquoque bono subiectos verat, necessarium est ut multa concedat, ne obediens mens funditus intereat, si à bonis omnibus repulsa ieiuet. Vnde Deus Adæ vnicam arborem prohibuit, omnes alias concessit. Gen. 2. & 3. Reg. 12. Populus inobediens factus fuit propter graue imperium Roboam.

De gradibus Obedientiæ.

CAP. IIII.

Bernardus septem gradus obedientiæ tangit, quorum primus est liberè obedire. Quæ gradum, ut ipse ait, non potest ascendere qui voluntatem præcipientis suam non fecerit. Liberè obediebat qui dicebat, Meus cibus est ut faciam voluntatem eius qui misit me. Ioan. 4. Aug. 10. lib. Conf. Optimus minister tuus est, qui non magis inuenitur hoc à te audire quod ipse voluerit, sed potius hoc velle quod à te audierit. Bernardus: Quisquis occultè satagit, ut quod vult ipse, hoc ei prelati iniungat, ipse se seducit, si forte sibi,

sibi,

sibi quasi de obedientia blandiatur. Nec enim in ea re ipse praelato, sed magis ei praelatus obedit. Paratum ad Domini voluntatem se ostendit Paulus dicens Act. 9. Domine, quid me vis facere? Bern. in sermonibus: Nec dubitum est quin ampliore gratiam mereatur, qui paratum se exhibet ante mandatum, quam qui obedire satagit post mandatum. requirit Dominus oblationes voluntarias. Exod. 35. Iste est sermo quem precepit Deus. Omnis voluntarius prono animo offerat primitias Domino. David: Voluntarius sacrificabo tibi. Coacta sacrificia Deo non placet. Sed quidam sunt similes rusticis, qui dominis suis nullum seruitium volunt facere nisi coacti. Et notandum quod libenter obedire precipue laudabile est, cum graua iniunguntur. Vnde super illud 1. Reg. 15. Melius est obedientia &c. dicit gl. Greg. Sciendum quod obedientia aliquando si de suo aliquid habet, nulla est: aliquando minima est, si aliquid non habet. Cum enim locus superior imperatur, obedientia virtutes euacuat sibi, qui ad hunc proprio desiderio anhelat. Dum vero probra & contumelia imperatur, nisi hoc ex semetipso animus appetat, obedientie sibi meritum minuit, qui ad hanc uultus descendit. Hinc Moyses principatum populi humiliter recepit. Paulus autem audacter dicit, Ego non solum ligari in Ierusalem, sed & mori paratus sum. Et notandum quod obedientia in difficultioribus gratior est, quam inobedientia grauior. Inobedientia uero in facilioribus multum Deo displicet. Ber. de precepto & dispensatione in obedientia ratione haec generalis regula teneatur, ut in difficultioribus quibuscumque agendis obeditio gratior quam prauiotio grauior iudicetur, & in facilioribus minusque onerosis contemptus danabilior, quam actus laudabilior aestimetur. Aug. 14. lib. de Ciuit. Dei: In paradiso tanto maior inobedientia fuit, quanto illud quod preceptum est nullius difficultatis fuit. Vbi enim magna est inobedientiae poena proposita, & res a creatore facilis imperata, quisnam satis explicet quantum malum sit non obedire in re facili, & tanta potestatis imperio & tanto terresti supplicio? Secundus gradus est obtemperare simpliciter. Multos enim uidemus secundum uerbum Bern. post precipiendum imperium multas facere quaestiones, quate, scilicet ingeminate, unde hoc uenerit, quis hoc inuenit consilium, inde murmuratio, excusatio, simulatio, impossibilitates, aduocatio amicorum. In Psal. In auditu auris obediuit mihi, ut ostenderet uno eodemque momento processisse & imperantis imperium, & obsequium obsequentis. Ad simplicitatem obedientiae pertinet, non iudicare quid uel quare precipiatur. Bern. in libro de consideratione: Omnibus nobis in conuersionis initio multum

la magis virtus est necessaria, quā simplicitas humilis, & graui-
 tas verecunda. Ber. ad fratres de mōte Dei: perfecta obedientia
 maximē in insipiente est indiscreta: hoc est, nō discernere quid
 vel quare prācipiatur: sed ad hoc tantum niti, vt fideliter & hu-
 militer fiat quod à maiore prācipitur. Idē loquens de nouitio:
 Scultus fiat, vt sit sapiens: & hoc omnis eius sit discretio, vt in
 hoc nulla ei sit discretio: hęc omnis eius sapientia sit, vt in hac
 parte nulla sit ei. Idē in sermonibus: Rara avis in terris discre-
 tio: ideo discretionis locū fratres in vobis suppleat virtus obe-
 dientiæ, vt nihil plus, nihil minus, nihil aliter quā imperatum
 sit faciat. Deut. 12. Quæ prācipio tibi, hęc tantū facias: nec ad-
 das quicquam, nec minuas. Cū Iulius Cæsar in perdomandis
 hostibus, quinq; annorū spatium sibi permissum transisset, licet
 gloriōsē triumphasset, honor tamen debitus sibi denegatus est:
 nec urbē ingredi permissus est, eō quod vltra terminū sibi prā-
 fixum morā contraxisset. Deut. 12. Non facietis ibi quod nos hic
 facimus hodie, singuli quod sibi rectū viderur. Bern. super Cant.
 Qui vestri curam semel nobis credidistis, quid rursus de vobis
 nos intromittitis? Perfectē obediens debet se habere vt iumen-
 tū. Dauid: Vt iumentū factus sum apud te. Item: Deduxisti sicut
 oues populū tuū. Et iterum: Qui deducis velut ouem Ioseph.
 Simplicitatē obediētię multū amabāt antiqui patres in discipu-
 lis suis: ideo in principio nō prācipiebāt eis recta. Vnde in Vitis
 patrū, dixit quidā abbatī Pastori: Patres seniores nō loquuntur
 ab intio fratribus recta, sed magis distorta: & si viderint quia
 ea quę torta sunt faciūt, iā eis non loquuntur nisi quod expedit,
 cognoscentes quoniā in omnibus obediētes sunt. Debent infe-
 riores audire mādata superiorū, quasi à Deo dicerētur. Mat. 10.
 Qui vos audit, me audit. Vnde sicuti nō discerneret, si aliquid à
 Deo eis prāciperetur, sed humiliter illud implet: sic non debēt
 disceptare de mandatis prælati. Bern. Non te moueat magister
 imperitus, indiscreta potestas: sed memento, quia non est pote-
 stas nisi à Deo: & qui potestati resistit, ordinationi Dei resistit.
 Ad Coloss. 3. Serui obedite per omnia dominis &c. Et subditur:
 Quodcumque facitis, ex animo operamini sicut domino, & non
 hominibus. Tertius gradus est hilariter obedire. Hilarē enim
 datorem diligit Deus. 2. Corin. 9. secundum verbum Bern. Sere-
 nitas in vultu, dulcedo in sermonibus multum colorāt obedi-
 entiam obsequentis. Nubilosa corporis compositio & facies tene-
 bris tristitia obfuscata deuotionem ab animo recessisse signifi-
 cat. Quis enim libenter imperat homini tristitiam efflanti. Ad

Ephe. 6. Omnia facite sine murmurationibus. Eccl. 35. In omni dato hilarē fac vultū tuum. Qui cum murmure obediunt, eum prava salsa Deū pascere volūt. In Psa. Dederunt in escā meā fel. Obediētia taliū est quasi obediētia dæmonum. Ad præceptum enim Christi exhibāt dæmonia à multis, clamantia. Qui sic obediunt, nō verē sunt obedientes, etsi dicantur esse. Matt. 27. Invennerunt hominē Cyrenā, nomine Simonē. Tales sunt vt magni lapides qui moueri nō possunt sine afflictione mouētis. Eccl. 10. Qui transfert lapides, affligetur in eis. Tales sunt vt rotæ carri nō solū in hoc quòd præ defectu vnctionis murmurāt, sed qui vnus alterū præcedere non vult: non faciam hoc dicit vnus, nisi ille idem fecerit. Eccl. 33. Præcordia fatui quasi rota carri. Tales sunt sicut imagines in ædificiis quæ sustinent columnas quæ in facie tristitiam ostendūt. Prælati cuius subditi cum tristitia de murmure obediūt, similis est illi qui haberet omnia mēbra infirma, quæ necesse haberet mouere, & nullū mouere posset sine dolore, qui esset in magna miseria. Prælati talis imperat illi, & ille affligitur, & contristatur, & ipse cum eo. Similiter imperat alij, & ille contristatur, & ipse cum eo, & sic qui obsequi debuerunt, offendūt. ad Hebr. 13. Obedite præpositis vestris, & obedite eis: ipsi enim perutiligant quasi rationē pro animabus vestris redditurū, vt hoc faciant cum gaudio, & nō gementes: hoc enim nō expedit vobis. Sen. in lib. de beneficiis: Ita à natura comparatū est: vt altius iniuriæ quàm merita descendāt: illa cito defluant, has tenax memoria custodiat. Quid expectat qui offert dum obligat? Satis aduersus eū gratus est, qui beneficio eius ignoscit. A simili possumus dicere, q̄ satisfacit Deus pro obediētia aliquorum, si affectionem quam ipsi faciūt superioribus suis eis ignoscit. ¶ Quartus gradus est, velociter obedire. Luc. 17. dictum est Zachæo, Festinans descende. Et subitur remuneratio: Hodie, inquit, salus huic domui facta est. Matt. 4. dicitur de Petro & Andrea à domino vocatis: Et illi cōtinuò relictis retribus secuti sunt eū. Et similiter subditur de Iacobo & Ioāne: Illi statim relictis retribus & patre secuti sunt eum. Hiero. Perfecta obediētia est sua imperfecta relinquere. Cantic. 5. Manus eius tornatiles. In Vitis patrum, Abbas Syluanus habebat duodecim discipulos, vni eorū nomen Marcus, quem præ cæteris diligebat propter bonū obediētiā, quod erat in eo. Cūmq; quidā dicerent eum, q̄ alij discipuli cōtristarentur ex hoc, ipse pulsauit ad ostium vniuscuiusq; vocās eum, & nullus exire voluit. Tādē vocatū Marcū ad eius ostiū, qui statim exiit, & Syluanus in quatuor

quem ille scribebat tēpore vocationis, literā vltimā imperfe-
ctā inuenit, quam post vocationem propter bonū obedientiæ
implere noluit. Tunc illi iudicauerunt eum magis esse diligen-
dum, eò quòd Deus magis diligeret eū propter bonū obedien-
tiæ. Item quidam Abbas seniori suo abbati debuit preparare pi-
scem, & apposuit cultellum & incidebat eum, & vocatus ab ab-
bate suo reliquit piscem semiscissum propter bonum obedien-
tiæ. Valde gratū solet esse principibus quum præcepta eorū ve-
lociter adimplentur. Prou. 22. Vidisti hominem velocem in ope-
re suo, coram regibus stabit, nec erit ante ignobiles. ¶ Quintus
gradus est, viriliter adimplere mandatum Bern. Manum tuam
insiste ad fortia, agendum est instanter, & constanter obedi-
endum. Nec inter asperitatem verberū tam regalis est semita re-
linquenda. Et loquitur de semita obedientiæ. Christus hanc se-
mitam etiā pro morte ignominiosissima relinquere noluit. Ad
Phil. 2. Factus obediens vsque ad mortem: mortē autem crucis.
Bernar. Memento fratres, Christus ne perderet obedientiam,
perdidit vitam. Idem: Putas obedientiæ fructū, quū subditus au-
dit obedientiam quam multis experierat votis, quum ei præci-
pitur quod redoleat dignitatē? Ecōtrario meritum assignat illi
obedientiæ quæ terret animum audientis, grauis ad audiendum,
grauior ad implendum, grauissima ad tenendum. ¶ Sextus gra-
dus est, humiliter obedire. Et subdit Bern. Magna virtus humi-
litaris, sine cuius obstaculo virtus fortitudinis non solum virtus
non sit, sed etiam in superbiam erumpit. Luc. 17. Quum feceritis
omnia quæ præcepta sunt, dicite, serui inutilis sumus: quod fa-
cere debuimus, fecimus. ¶ Septimus gradus est, indefinēter obe-
dire. Et subdit Bern. Perseuerantia singularis est filia summi re-
gis. Idem: Quid currere prodest, & ante cursus metam deficere?
Sic currite vt comprehendatis. 1. ad Corin. 9. Hi sunt septem gra-
dus scalæ quam vidit Iacob. Gen. 28. Hanc visionem vidit Iacob
dormiens in itinere, lapide supposito capiti. Gloss. Caput ponit
in lapide qui Christo inhæret mēte. Et secundū August. in itine-
re dormire, est in via huius seculi ab impedimento secularium
actionum quiescere. Beatus Benedictus & August. & alij sancti
qui religiones instituerunt, quum Christo corde adhaesissent, &
a carnis huius seculi quiescerent, spiritualiter viderunt visionem
illam. Scala ista obedientia est, cuius duo latera possunt intel-
ligi, paupertas voluntaria & continentia, vel abrenūciatio pro-
prij sensus & proprię volūtatis. ¶ Attendēda verò sunt quatuor
quæ de hac scala dicuntur. ¶ Primum est, quòd erat stans super

terram. In quo notatur rectitudo intentionis quæ debet esse in
 his qui viam obedientiæ aggrediuntur. Et excluditur per hoc
 macula intentionis terrenæ eorum qui habent terrenam inten-
 tionem in religione. Scala eorum nõ stat, sed potius iacet super
 terram: vel potius directa est ad infernum. Ecclesi. 4. Custodi pe-
 dem tuam ingrediens domum domini. Pedem, inquam, inten-
 tionis. ¶ Secundũ est, quod cacumen eius tangebatur cælũ. In quo
 figuratum est, quod conuersatio religiosorũ in cælis debet esse,
 vel quod immediatus transitus est in morte à via perfectæ obe-
 dientiæ in cælum. Parum enim vel nihil moratur perfectè obe-
 dientes in purgatorio. Et quia magni lucri est obedientia, ut
 prius ostensum est, & ideo sufficit hic soluere debita. Et quia
 vero obediente Christus viuit & operatur. ad Gal. 2. Viuo autem
 iam nõ ego: viuit verò in me Christus. Nec est verisimile, quod
 Deus sit in futuro eorum victor, quorũ hic est actor. ¶ Tertium
 est, quod Iacob vidit angelos ascendentes & descendentes per sca-
 lam illam. In quo insinuat, quod via obedientiæ vita angelica
 est. Siue enim descendant verè obedientes fratribus suis mini-
 strando, siue ascendant Deo assistendo in oratione, lectione, me-
 ditatione, ad modum angelorum voluntatem Dei peragunt. Vide
 quantum ad illos impletur orationis dominicæ petitio, Fiat
 voluntas tua sicut in cælo & in terra. Matt. 6. ¶ Quartũ est, quod
 dominus erat innixus scalæ. In quo insinuat, quod perfectæ
 obedientiæ se habet immediatè ad Deum. Nullum enim inter-
 uallum vel modicum est inter mortem verè obedientis & di-
 uinam visionem. In Psal. Tenuisti manũ dexteram meam, & in
 voluntate mea deduxisti me, & cũ gloria suscepisti me. Esa. 68.
 Si auerteris à sabbatho pedem tuum & c. sustollã te super alti-
 tudinem terre, & cibabo te hereditate Iacob patris tui. Multum
 deberent incitare eos qui sunt in scala obedientiæ ad ascenden-
 dum viriliter, spes & desiderium videndi dominũ innixum sca-
 læ. Sicut quũ acclamatum est in obsidione alicuius castris, ali-
 lum habiturum centum libras qui primò intrauerit: spes & de-
 siderium tãti lucri facit aliquos per scalam ascendere, tenentes
 clypeos supra se, licet lapidibus desuper percussantur. Sic spes
 & desiderium, de quibus iam diximus, deberent facere vt homi-
 nes per scalam obedientiæ ascenderent: omnes aduersitates quæ
 occurrunt superando. Matth. 11. Regnum cælorum vim patitur,
 & violenti rapiunt illud. Item insinuat in hoc quod domi-
 nus erat innixus scalæ, quod ipse paratus est iuuare & cõseruare
 eos, qui viam obedientiæ aggressi sunt, quasi suos. Perfectè
 obedien

obediens
 fidelis f
 dum po
 mea po
 quod se
 domini
 do, & e
 volunt
 cob pol
 locus sa
 riam. S
 pter ho
 Deus r
 suo. Mi
 locis sa
 na Luci
 Dei, & p
 diantib
 propinc
 nem. Va
 mo Dei
 nem ali
 domus
 latronu
 scalam
 tent ho

E St
 quis ob
 nã obe
 ceruico
 re, & ill
 debere
 tia mo
 cum reg
 obedi
 do aut
 epistol
 le obed
 quã ex

obediens è proximo sequitur dominum. Vnde Dominus quasi fidelis socius vbi deuentum est ad locum difficile ad transeundum porrigit ei manum iuuans eum. In Psalm. Adhæsit anima mea post te : me suscepit dextera tua. Attendendum etiam est quod sequitur : Verè dominus est in loco isto, dicit Iacob. Deus dominum se exhibet verè obedienti, cum iuuando, conseruando, & ei prouidendo: & meritò, cum ille se exhibeat seruù Dei, voluntatem eius adimplendo. Item attendendum est quod Iacob postea dixit, Quàm terribilis est locus iste? Terribilis est locus sanctus scilicet locus religionis, propter domini præsentiam. Sollicitè enim debet se habere qui sunt in religione, propter hoc quòd dominus præsens est. Hoc est vnum illorù quæ Deus requirit ab homine : scilicet sollicitè ambulare cum Deo suo. Michææ 6. Terrorem incutere deberet his qui peccant in locis sanctis, pœna illorù qui in locis sanctis peccauerunt: vt pœna Luciferi & Adam. Sequitur : Non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta cali. Domus Dei dicitur religio: quia in verè obedientibus Deus habet dominium. Porta verò cali est propter propinquitatem quam habet perfecta obedientia ad Dei visionem. Væ illis qui de porta cali faciunt portam inferni: & de domo Dei, speluncam latronum: vt qui simoniacè intrant religionem aliquam, vel proprietarij sunt ibi. Matth. 21. Domus mea domus orationis vocabitur: vos autem fecistis eam speluncam latronum. Item : Væ illis religiosi qui de scala regni cælestis scalam faciunt confusionis, quorum peccata tanto amplius fecerunt hominibus, quanto ipsi sunt in gradu altiori.

De partibus Obedientie.

CAP. V.

EST obedientia reprehensibilis, & est obedientia cõmendabilis: Obedientia reprehensibilis est triplex. ¶ Prima est quam aliquis obedit creaturæ inferiori homine: vt pecuniæ. Ecc. 10. Pecuniæ obediunt omnia. ¶ Secunda est, cù ex remissione superioris & ceruicofitate inferioris accidit quod ille obedit qui debet imperare, & ille imperat qui debet obedire, cù scilicet ille est supra qui deberet esse infra, & membrum super verticem se extollit. Pro. 30. Per tria mouetur terra, & quartum quod non potest sustinere, per seruum cum regnauerit &c. ¶ Tertia est, cù aliquis suo superiori in malo obedit. Gr. in Moral. Nunquã p obedientiã malũ fieri. Aliquando autè debet bonũ, quod agitur, per obedientiã intermitteri. Bern. in epistolis: Facere malũ quolibet etiã iubete domino, cõstat nõ esse obedientiã, sed potiùs inobedienciã. Gre. Caueat subditi ne plusquam expedit sine subiecti, ne dũ plusquam expedit studet subiecti;